

Tukihakukoulutus 16.3.2022 Kysymykset ja vastaukset

Vuotta 2023 koskevat vastaukset perustuvat 23.3.2022 valmistelutilanteeseen ja 22.12.2021 Euroopan komissiolle toimitettuun Suomen CAP-suunnitelmaan, eivätkä siten mahdollisesti vastaa lopullista CAP-suunnitelmaa. Lisäksi osa vaatimuksista tarkentuu kansallisten säädösten valmistelun yhteydessä.

1. Mitä merkitsee käytännössä, kun tukioikeudet lakkaavat 31.12.2022?
 - Ensi vuonna alkavalla politiikkakaudella ehdotuksemme mukaan perustulotuen (nykyinen perustuki) saamiseksi riittäisi tukikelpoinen ala ilman tukioikeuksia. Tukien saamiseksi tulee muidenkin ehtojen täytyä, kuten aktiivilijelijän ehto ja ehdollisuuden vaatimukset (nykyiset täydentävät ehdot).
 - Kun tukioikeusjärjestelmää ei käytetä, tukioikeudet lakkaavat 31.12.2022. Niitä ei siis käytännössä olisi enää tämän vuoden jälkeen.
 - Itse perustulotuen määrään tukioikeuksista luopuminen ei vaikuta. Uusia tukia on tulossa, joten EU-rahapotti jaetaan uudella tavalla. Tästä tulee todennäköisesti hieman muutosta myös perustulotuen tukitasoon.
 - Aktiivilijelijä voisi saada tukikelpoisille pelloilleen EU:n kokonaan rahoittamat niin sanotut suorat pinta-alatuet eikä tukioikeuksia olisi vuodesta 2023 alkavalla politiikkakaudella.
 - Tänä vuonna tukioikeuksia vielä tarvitaan.
2. Jos sitoumus jaetaan tai siirretään, niin kuinka toimenpiteiden muutokset käyttäytyvät? Samoin kuin "normaali" tilanteessa?
 - Sitoumuksen toimenpiteitä voi muuttaa tietyn ehdoin. Ehdot esitetty ruokavirasto.fi → [Ympäristösitoumuksen toimenpiteiden muutosmahdollisuuksia](#)
3. Jos perustaa nyt luonnonhoitopeltonurmen, riittääkö yhden vuoden kasvukausi?
 - Yksi vuosi riittää, koska luonnonhoitopeltonurmet ovat ensi vuonna eri järjestelmässä (ekojärjestelmä). Seuraamuksia ei tule, jos on ilmoittanut luonnonhoitopellon lohkolle ensimmäisen kerran vuonna 2022.
4. Kun sitoumus jaetaan uudelle viljelijälle, voiko jatkaja vaihtaa vaikka kaikki toimenpiteet huomioimatta korvaustasoja?
 - Vaihtamisen ehdot on lueteltu ruokavirasto.fi [Ympäristösitoumuksen toimenpiteiden muutosmahdollisuuksia](#) kohdassa 2.
5. Voisiko "väältä seuraamukset" -välilehden nimi olla "väältä seuraamukset ympäristökorvauksessa", jotta hakija ei ihmettele, miksi välilehti ei aktivoidu, jos hän ei ole sitoutunut ympäristökorvaukseen?
 - Uudessa toteutuksessa välilehti "Vältä seuraamukset" tulee näkyviin vasta kun tuenhakija on valinnut Haettavat tuet-välilehdellä ympäristökorvauksen. Eli ne viljelijät, jotka eivät hae ympäristökorvausta, eivät näe välilehteä lainkaan, edes harmaana.
6. Kelpaako ekojärjestelmään vuoden 2022 tai aiemmin perustettu luonnonhoitopelto?
 - Kelpaa, jos kasvusto täyttää ekojärjestelmän luonnonhoitonurmien vaatimukset. CAP-suunnitelmassa näin: Luonnonhoitonurmien kasvusto koostuu kyseisenä vuonna tai aiemmin kylvetyistä monivuotisista nurmikasveista. Siemenseoksen painosta enintään 20 prosenttia voi olla typensitojakasveja. Monilajiseksi kehittyneet luonnonvaraisia heiniä ja ruohovartisista kasveja sisältävät vanhat monivuotiset nurmikasvustot ovat hyväksyttäviä.

7. Jos luopuu ympäristösitoumuksesta vuonna 2022, miten tämä vaikuttaa vuoden 2023 ympäristökorvaukseen kyseisillä lohkoilla?
 - Vuonna 2023 annetaan uudet sitoumukset, jolloin sitoumuksen voi antaa, jos on korvauskelpoisia lohkoja (5 ha tai puutarhakasvien osalta 1 ha). Vuoden 2022 sitoumuksella ololla ei ole merkitystä.
8. Jos sopimus on päättynyt eikä haeta jatkovuotta, tarvitseeko näitä lohkoja enää ilmoittaa hakemuksella? Miksi pitäisi ilmoittaa pysyvästi viljelemättömäksi hakemuksella?
 - Jos lohkoa kuitenkin hoitaa (laiduntaa) ja lohkoilla on LHK-korvauskelpoisuus, sen voi ilmoittaa esim. hakamaa avoin. Lohko on ilmoitettava pysyvästi viljelemättömänä siinä tapauksessa, että ei enää laidunna eikä saa lohkolle muitakaan tukia.
 - Hakijalla on velvollisuus ilmoittaa hakemuksessaan kaikki maatalousmaa riippumatta siitä hakeeko hän alalle tukia vai ei. Tuottamatonta maatalousmaata koskee maatalousmaan säilyttämisvelvoite.
9. Jos sopimuksen siirto ei ole mahdollinen, koska edellinen hakija ei allekirjoita 160 siirtolomaketta, jääkö alue ilman 5-vuotista sopimusta?
 - Edellisen hakijan allekirjoitusta ei tarvita.
10. Tarvitseeko hoitosuunnitelma uusia jatkovuoden takia?
 - Viljelijän on toteutettava viisivuotiseksi laaditun suunnitelman vuosittain sekä määrävälein toistuvia toimenpiteitä jatkovuoden aikana. Hoitosuunnitelmaa ei tarvitse uusia.
11. Onko Ruokavirastossa arvioitu, miten vallitseva tilanne vaikuttaa uusien luomusitoumusten määrään ja riittääkö määräraha?
 - Luomusitoumusten hakeminen on mahdollista vuonna 2022. Luomusitoumuksia voidaan tehdä myös uuden kauden alkaessa vuonna 2023.
12. Markun esityksessä oli, että kasvipeitteisyys pitää säilyttää 30.4. asti? Onko talviaikaisessa kasvipeitteisyydessä nykyään tarkka päivä?
 - Kasvipeitteisyyden on säilytettävä lohkoilla kylvömuokkaukseen tai vastaavaan viljelytoimenpiteeseen asti. Esityksessä luki, että sitoumuskauden loppuun asti, mutta 30.4. päivämäärärajoitusta ei ole.
13. Onko mahdollista tehdä käytännössä yhden vuoden luomusopimus ilman takaisinperintää, jos ja kun ensivuodella ohjelmakausi vaihtuu?
 - Tänä vuonna tehdään normaalisti 5 vuoden luomusitoumuksia, koska lainsäädäntö ei anna mahdollisuutta muun pituisten sitoumusten tekemiseen, jos kyseessä on uusi sitoumus. Vuonna 2023 tavoite on, että tuenhakija kuitenkin antaisi aivan uuden viiden vuoden sitoumuksen ja voisi silloin luopua vuonna 2022 tai aiemmin tehdystä sitoumuksesta ilman takaisinperintää. Yksityiskohtia toteutuksesta ei vielä tiedetä.
14. Lukeeko Vipussa selkeästi, että rajakorjaukset lähtevät käsittelyyn vasta päätukihauksen yhteydessä? Tästä tulee joka vuosi kyselyitä, että miten rajakorjaukset saa lähetettyä peruslohkomuutosten puolella.
 - Lohkotietojen yhteenveto välilehdellä on otsikko Päätukihakua varten tehdyt rajakorjaukset ja sitten vielä Yhteenveto ja lähetys välilehdellä on listattuna kaikki rajakorjaukset saman otsikon alla.
 - Juuri tämän epäselvyyden takia, peruslohkomuutosten puolelta on poistettu viittaus rajakorjauksiin, koska niitä ei lähetetä peruslohkomuutosten yhteydessä.

15. Kun alkuperäiskasvisopimus päättyy 30.4.2022, voiko hakea 1 vuoden jatkon vai tuleeko hakea uusi 5-vuotinen sopimus?
- 30.4. päättyville sopimuksille tehdään vuonna 2022 yhden vuoden jatko.
16. Tulevatko rajakorjaukset edelleen kuntaan näkyville jo peruslohkomuutosten yhteydessä, jotta ne voidaan palauttaa tarvittaessa uudelleen käsittelyyn vielä tukihaun aikana?
- Rajakorjaukset eivät ole tulleet tähänkään asti näkyviin Tukisovelluksessa peruslohkomuutosten yhteydessä, vaan ainoastaan päätukihauksen yhteydessä. Mikään ei tältä osin muutu. Ainoastaan se peruslohkomuutos-osion Yhteenveto ja lähetys -osio muuttuu niin, että siellä ei enää näytetä peruslohkojen rajakorjauksia, koska ne eivät sitä kautta välity eteenpäin käsittelyyn.
17. Onko väliä/suosituksista missä järjestyksessä välilehdet (4) kannattaa täyttää?
- Välilehdet on asetettu siihen järjestykseen, joka meidän mielestämme on loogisin järjestys edetä tietojen täyttämiseksi. Mikään pakko sitä ei ole noudattaa. Toki esim. Vipuneuvojaan ei ole mitään järkeä mennä, jos ei ole täyttänyt varsinaisia hakemustietoja sitä ennen.
18. Jos ei jatka päättyvää maatalousluonnon monimuotoisuus -sopimusta ja LHK-kelpoinen peruslohko niin kai voi ilmoittaa kasvikoodilla luonnonlaidun ja -niitty, jotta saa luonnonhaittakorvauksen, ei kai tarvitse pysyvästi viljelemättömänä ilmoittaa?
- Jos monimuotoisuussopimuksen pysyvää nurmea oleva lohko säilyy maatalousmaana ja sitä edelleen hoidetaan maatalousmaan avoimuus säilyttäen, se voidaan ilmoittaa luonnonlaidun ja niitty-koodilla. Jos alaa ei enää hoideta maatalousmaan vaatimalla tavalla, kyseistä koodia ei voi käyttää vaan ala on kannattaa passivoida päätukihakemuksella tai ilmoittaa pysyvästi viljelemättömänä.
19. Onko opasvideot/ohjeet päivitetty?
- Ei ole päivitetty, koska osa muutoksista on vielä ns. työpöydällä. Päätukihauksen oppaat ja video päivitetään ennen haun alkua. Karttavideoiden päivityksestä on haaveiltu, mutta voi olla etteivät aika/resurssit riitä.
20. Vaatiiko uusi Vipu hakijaa tarkistamaan viljelijän yhteystiedot?
- Vipuun on tuotu kirjautuneen käyttäjän yhteistietojen tarkistus lokakuun versiossa.
 - Ensisijaisen viljelijän yhteystietojen tarkistus tulee myöhemmin tänä vuonna, mutta ei tähän ns. päätukihakaversioon.
21. Voiko viljelijä vielä tehdä rajakorjauksen, vaikka kysymyksessä on uusi peruslohko → viljelijä siirtää rajan peruslohkon viereisen esim. 1 ha raivion ympäri?
- Jos käyttäjä perustaa kokonaan uuden peruslohkon, kyseessä ei ole rajakorvaus vaan kokonaan uuden geometrian muodostaminen. Kun käyttäjä lähettää peruslohkoja käsiteltäväksi Peruslohkomuutos-osion kautta, kyse geometrioiden ilmoittamisesta uusille peruslohkotunnuksille, joita ei ole aiemmin ollut olemassa. Lohkot ovat voineet syntyä jaon tai yhdistämisen kautta, tai ne on perustettu täysin uuteen kohtaan, mutta yhtä kaikki ne ovat peruslohkoja, joita ei ole aiemmin ollut olemassa. Näin ollen niihin ei liity myöskään rajakorjausta, vaan kyseessä on uudelle peruslohkolle muodostettu uusi geometria. Sen jälkeen, kun YTA on käsitelty/hyväksynyt lohkomuutoksen, peruslohkoon on mahdollista tehdä rajakorjauksia, ja nämä tehdyt rajakorjaukset välittyvät käsiteltäväksi päätukihauksen kautta.

22. Täydentävä kysymys: jos peruslohkoa muutetaan, niin rajakorjauksena on voinut tehdä max. 5 aarin korjauksen. Lähes joka vuosi on joku tila lähettänyt tukihakemuksen 15.6. klo 23.30, jossa on ollut useita rajakorjauksia joissa, pinta ala on muuttunut yli 5 aaria eli rajakorjausta ei ole voinut hyväksyä ja ne on pitänyt muuttaa peruslohkomuutoksiksi eli jakamiseksi tai uuden lohkon perustamiseksi ja yhdistämiseksi. Eli estääkö ohjelma pinta-alaltaan "väärrien" rajakorjausten tekemisen?
- Tähän logiikkaan ei tule tälle vuodelle mitään muutosta, ensi vuosi on sitten eri asia tulkintojen suhteen. Sovellus ei voi mitenkään estää "väärriä" rajakorjauksia, sillä tulkinnan tekeminen edellyttää päättelyä ilmakuvan perusteella, ja tällaista ei ainakaan tähän mennessä ole vielä lähdetty rakentamaan Vipuun. Se on liian monimutkaista, todennäköisesti jopa mahdotonta.
23. Käytetäänkö Vipuun ilmoitettuja tietoja metsistä ja muista pellon ulkopuolisista alueista muuhun kuin tilastokäyttöön?
- Ei käytetä.
24. Kenen sähköposti ilmoitetaan, jos viljelijällä ei ole sähköpostia?
- Vipu edellyttää jatkossa tilan ensisijaisen viljelijän sähköpostiosoitetta ja matkapuhelinnumeroa. Viljelijä voi itse päättää, kenen tiedot hän ilmoittaa.
25. Jos luomutila, jolla ei ole kotieläimiä, ottaa kotieläimiä ja käyttää yli puolet pinta-alasta niiden ruokintaan, niin pitääkö tilan olla kotieläintila, vai voiko luomukasvinviljelytilakin tehdä niin välttääkseen myyntikasvivaatimuksen? Hassua kun nurmi ei ole myyntikasvi, vaikka sitäkin kyllä myydään.
- Nykyisellä ohjelmakaudella kasvitila on voinut sitoumuksen hakuvaiheessa valita myyntikasvivaatimuksen sijaan käyttää pääosan sadosta omille tavanomaisille eläimille viisi ensimmäistä sitoumusvuotta. Nurmi ei kuulu myyntikasveihin, vaikka sitä myytäisiin. Myyntikasvien viljelyssä tavoitteena on saada luomuna tuotteita eteenpäin markkinoille/kuluttajille.
 - Kotieläinten on oltava luomussa.
26. Pystyykö lohkojen yhdistämiset lähettämään ennakkoon eli ennen tukihakemusten lähettämistä?
- Lohkojen yhdistämiset/jakamiset tehdään ennen tukihakua. Odotetaan kunnan käsittely, jotta lohkot saa uudet tunnukset ja sen jälkeen vasta tukihaun tekeminen.
 - Uusiin peruslohkoihin liittyvät ilmoitukset (yhdistämiset, jaot, uudet peruslohkot) on lähetettävä käsiteltäväksi ennen varsinaisen päätukihakemuksen lähettämistä. Jos käyttäjä on muodostanut uusia peruslohkoja Peruslohkomuutokset-osiossa, mutta ei ole lähettänyt niitä käsiteltäväksi, Vipuneuvoja antaa tästä lähetyksen estävän virheilmoituksen (punainen) ja siten pakottaa käyttäjän lähettämään peruslohkomuutokset käsittelyyn ennen päätukihaun lähettämistä.
27. Koska mahdollisia peruslohkomuutoksia, jakoja ym. uusilla tunnuksilla voidaan ilmoittaa?
- Peruslohkorekisterin ylläpitoa voidaan Tukisovelluksen peruslohkohallinnan kautta tehdä jatkuvasti. Vipussa peruslohkomuutokset on auki päätukihaun ajan. Peruslohkotunnuksen lohko saa vasta kun lähetetty peruslohkomuutos on hyväksytty yhteistoiminta-alueella, mutta ilmoituksia ja päätukihaun jättöjä on sallittu tehdä vaikka lohko ei olisi käsitelty ja näkyisi Vipussa U-tunnuksella.

28. Kevään pinta-alojen ristiintarkastuksissa saattaa lohkomuutoksia tulla myös siten, että viljelijä on jo ehtinyt jättää hakemuksen. Huomioiko uusi Vipu tämän vai pitääkö valvonnan edelleen muistaa ilmoittaa lohkomuutoksesta viljelijälle ennen tukihakuajan päättymistä?
- Kyllä pitää ilmoittaa. Viljelijähän voi olla jo jättänyt hakemuksen ja sovellus ei missään vaiheessa muuta hakemusta (pl. muutosmerkinnät). Tai voi olla tarpeen tehdä lohkojako. Automaatiota on siinä tilanteessa, kun valvonnan rajakorjaukset on tehty Tukisovelluksessa, niin sen jälkeen kun Vipuun mennään päätukihauun luonnokselle niin rajakorjaukset pakotetaan valvotuille lohkoille ja tästä näytetään Vipun käyttöliittymässä ilmoitus.
29. Jatkokysymys: Olisi hyvä, jos keväällä RT-valvonnan yhteydessä hakuvuodelle valvonnassa tehty jako/yhdistäminen esimerkiksi aiheuttaisi sen, että viljelijälle tulee siitä Vipun kautta ilmoitus välittömästi. Tuohon mobiilisovellukseen voisi sellaisen ominaisuuden ehkä saada?
- Vipuun on tulossa huhtikuussa uusi toiminnallisuus. Viljelijä pääsee jatkossa katsomaan tilansa valvontatietoja. RT-valvonnan tiedot löytyvät myös Vipusta. RT-valvonnassa muuttuneista lohkoista lähetetään viljelijälle tekstiviesti, jossa kehoitetaan käymään Vipu-palvelussa katsomassa listaus lohkoista, joiden pinta-ala on muuttunut.
 - Mobiilisovellukseen tätä ominaisuutta ei ole tulossa ainakaan vielä.
30. Näkyvätkö lohkotiedot Vipussa vasta, kun tukihaku aukeaa vai aikaisemmin? Eli milloin kannattaa päivittää tiedot Vipusta viljelysuunnitteluohjelmaan?
- Tarkkaa päivämäärää ei voida sanoa. Digitointi vuoden 2021 osalta valmistuu maaliskuun lopulla, ja tämän jälkeen uudet lohkotiedot ovat haettavissa suunnitteluohjelmiin. Eli lohkotiedot ovat noudettavissa rajapinnan kautta suunnitteluohjelmiin ennen tukihauun avautumista. Sanoisin, että ainakin aprillipäivästä lähtien lohkotiedot ovat saatavissa viimeisimmillä digitoititiedoilla.
31. Pitääkö viljelijän valtuuttaa neuvoja/tukiavustaja erikseen tiedonvaihtoon paikkaan sidotun täydentävän tiedon osalta mobiilisovelluksen tullessa käyttöön 2023?
- Vielä ei ole tiedossa tarvitseeko 2023 osalta erikseen valtuuttaa neuvoja/tukiavustaja.
32. Voiko Sirppi-sovelluksen kuvia käyttää Vipu-sovelluksessa?
- Sirpin puolesta paikkaan sidottujen valokuvien lähetys onnistuu, jos hallinto ottaa kuvia vastaan rajapinnasta.
 - Vaikea sanoa missä vaiheessa tällaista rajapintaa tuetaan. On pystyttävä varmistumaan siitä, että kuvat on otettu oikeasta sijainnista. Kaupasta löytyy sovelluksia, joilla sijaintia pystytään manipuloimaan, joten tähän liittyy haastetta muutenkin. Nyt sovellus on toteutettu niin, että sovelluksen kamera aktivoituu vain silloin, kun käyttäjä on kuvattavassa kohteessa.
33. Pitääkö jokaisella tuenhakijalla olla jatkossa älypuhelin.
- Ei tarvitse, mutta selvityspyynnöt tulevat jatkossa vipumobiiliin, jonka voi ladata joko älypuhelimelle tai tabletille. Laitteessa on oltava nettiyhteys ja paikannus.
34. Millä estetään vipumobiiliin "huijaaminen"? GPS-sijainnin voi vaihtaa yksinkertaisella play-kaupan sovelluksella.
- Huijaamista voidaan vähentää sovelluksen sisäisellä logiikalla, jolloin kuvan ottaminen mahdollisuus vain tiettyjen edellytysten täytyessä.

35. Kesällä 2022 kokeillaan Vipu-mobiilia. Käytetäänkö valvonnassa kuitenkin 2022 vielä tekstiviestipohjaista vipukuva-työtapaa?
- Tarkoitus on korvata viime kesänä käytössä ollut sovellus 16.3. koulutuksessa esitetyllä sovelluksella. Valvonnan uusintakäynnit voidaan sovittaessa tehdä uuden sovelluksen avulla.
36. Voiko naapuri ottaa kuvan toisen naapurin huonosta viljelystä ja ilmiäntää?
- Tällaista mahdollisuutta ei ole suunnitteilla. Paikkaan sidottu valokuvaus tarkoittaa myös sitä, että kuvan voi ottaa vain oikeasta sijainnista (sovelluksen kamera käynnistyy vasta kun käyttäjä on tietyn kasvulohkon sisällä tai kun käyttäjä suuntaa kameraa tiettyyn sijaintiin)
37. Onko muissa EU-maissa vastaavaa Vipumobiilin kaltaista sovellusta tai menetelmää käytössä?
- Kyllä on ja on ollut jo useita vuosia.
38. Mitä kattaa perustulotuen tukikelpoinen maatalousmaa?
- Suurin piirtein vastaavaa alaa kuin nykyisin perustukeen tukikelpoinen ala. Joitakin aloja on tarkoitus sulkea pois maatalousmaasta, kuten kiinteärakenteisten kasvihuoneiden alat, vaikka viljely olisikin maapohjaviljelyä. Maatalousmaan tulisi olla viljelyyn soveltuvaa. Tätä on tarkoitus täsmentää nykyisestä, esim. metsänpohjan kasvillisuutta kasvava ala ei olisi maatalousmaaksi kelpaavaa. Tukikelpoisuus tarkoittaa myös, kuten nykyisinkin, että viljelykasvien juurilla tulee olla mahdollisuus kasvaa maaperään.
 - Tukikelpoiseksi on tarkoitus sisällyttää myös sellainen maatalousmaa, jossa viljellään kosteikkoviljelyyn soveltuvia lajeja (esim. ruokohelpi, järviruoko) siten, että pohjaveden pinta on nostettu lähelle muokkauskerrosta. Tämä mahdollistaisi osaltaan saavuttaa hallituksen tavoitetta kosteikkoviljelyalojen lisäämisestä. Kasvustot tulisi kuitenkin perustaa tätä tarkoitusta varten.
39. Voiko uudella kaudella eläinpalkkioihin mahdollisesti tulla takaisin aiemman sonni- ja emolehmäpalkkion tyyppinen järjestelmä tilallapitoaikoiheen?
- Periaatteessa voi, mutta se ei näytä kovin todennäköiseltä. Päätöksiä ei ole vielä tehty.
40. Onko sika- ja siipikarjatiloilta tulossa uutta tukea, jos kotieläinkorotus jää pois?
- Poistuva LHK-kotieläinkorotus on tarkoitus jakaa muihin tukimuotoihin.
41. Jos alkuperäisroduilla on jatkossa vain yhden vuoden sopimus, miten jälkeläisvaatimus toteutuu?
- Ehdon pitää täytyä jo siinä vaiheessa, kun hakee tukea. Esimerkiksi sopimuseläimen pitää olla poikinut jo sopimusvuoden alussa (1.1.).
42. Pääsevätkö korvauskelpoisuuteen uudella kaudella myös ne peltolohkot, jotka ovat nyt viljelyksessä olevia korvauskelvottomia peltolohkoja?
- Päätöksiä ei ole vielä tehty, mutta alustavana linjana on, että korvauskelpoista alaa ei laajenneta muuten kuin pienten kulmien oikaisujen yms. ja tilusjärjestelyistä tulevien alojen perusteella.
43. Pystyisikö monitoroinnissa poistamaan esim. tallautuneet alat tai luonnonolosuhteiden vuoksi kuorettuneet tai harvaan itäneet lohkot. Näkeekö yrittäjä nämä monitoroinnin satelliittikuvat jostakin?
- Lähtökohtaisesti viljelijällä on suhteellisen laajat oikeudet muuttaa/ korjata hakemustaan kasvukauden aikana joko monitoroinnin tuloksen tai vaikkapa oman havainnon perusteella. Ensivaiheessa monitoroinnin tulos varmaankin välitetään viljelijälle ns. liikennevalon kautta. Tulevaisuudessa pitää pohtia, miten monitoroinnin pohjatiedot viljelijälle näytetään. Käytettävä satelliittiaineisto on vapaasti käytettävissä.

- Monitorointi ei välttämättä pysty havaitsemaan mainitun tasoisia muutoksia. Monitoroinnissa käytetään satelliittidataa, joka on joko ihmissilmän nähtävää eli optista ja/tai tutkadataa, josta ei silmällä erota juurikaan. Optisen kuvan resoluutio on tarkimmillaan 10m X 10m, joten kovin pieniä piirteitä siitä ei näe. Optista kuvaa tärkeämpää on tieto, mitä kuva pitää sisällään eri kanavissa. Monitorointiprosessi ei ole vain kuvien katselua, vaan kaiken saatavilla olevan datan analysoinnilla aikaansaatuja tulkintoja lohkolla tapahtuneista muutoksista. Esimerkiksi kasvillisuusindeksistä voidaan havaita muutokset "käppyröissä", jotka kertovat kun nurmi on niitetty jne.

44. Poistuuko pohjoinen kotieläintuki ja EU:n nautapalkkio C-tukialueella emolehmähiehoilta?

- Todennäköisesti pohjoisessa maksetaan emolehmille vain kansallista tukea ja emolehmähiehot eivät saa tukea kummallakaan alueella.

45. Vieläkö perustulotukea maksetaan maankäyttölajiltaan luonnonlaitumille? Maksetaanko näille lohkoille luonnonhaittakorvausta?

- Perustulotukea ei erotella maankäyttölajeittain. Luonnonlaitumen tukikelpoisuus säilyy ennallaan. Ne ovat pysyviä nurmia.
- Luonnonhaittakorvausta maksetaan edelleen korvauskelpoisuusmerkinnällä oleville luonnonlaitumille.

46. Var hittar man en svenskspråkig översättning för CAP-programplanen som sänts till Kommissionen i december?

- Översättningen av CAP-planen blir klar när planen har behandlad i kommissionen

47. Onko GMO huomioitu listalla?

- Vastaus työn alla

48. Miten käytännössä valvotaan, onko naudanlihaa tuotettu vuoden 2021 jälkeen raivatulla pellolla?

- Tämä asia liittyy EU:n metsäkatoehdotukseen. Sen käsittely on alkanut EU:ssa tämän vuoden alussa. Asetuksen odotetaan valmistuvan vuonna 2023. Vielä ei ole tietoa siitä, miten valvonta käytännössä tehdään.

49. Talviaikainen kasvipeitteisyys: onko glyfosaatilla ruiskutettu sänki edelleen kasvipeitteiseen hyväksytty ala, mutta glyfosaatilla päätetty nurmi ei ole hyväksytty?

- Vuonna 2023 alkavan kauden osalta glyfosaatilla käsiteltyjen alojen hyväksyttävyyys/hyväksymättömyys on selvityksen alla.

50. Koskeeko nurmivaatimus myös lohkoja, jotka ovat olleet viljelemättä tai olleet tukien ulkopuolella? Katsotaanko kaikki uudet lohkot raivioiksi vai vain todelliset raiviot?

- Ehdollisuuden uusien alojen nurmivaatimuksen olisi tarkoitus koskea sellaisia uusia aloja, jotka on otettu maatalousmaaksi vuoden 2022 jälkeen raivaamalla tai muutoin. Vaatimuksen on tarkoitus koskea myös vanhoja turvetuotantoaloja. Jos esim. raivattu ala ei täytä seuraavaa vaatimusta 31.12.2022, niin nurmivaatimus koskisi sitä: Muusta käytöstä maatalousmaaksi otetun alan olisi oltava viljelykelpoinen siten, että peruskunnostustoimenpiteet on tehty viimeistään 31.12.2022 ja alaa olisi voitava viljellä niin, että tavanomaisen sadon tuottaminen on mahdollista.
- Vaatimus ei koske lohkon muotoa parantavia muutoksia eikä tilusjärjestelyn kautta tulevia muutoksia.

51. Jos tänä keväänä perustaa viherlannoitusnurmen nykyisillä säännöillä, kelpaako sama nurmi ensi vuonna viherlannoitusnurmeksi vai pitääkö nurmi perustaa uudelleen keväällä 2023 ja useammalla lajilla?
- Niiden viherlannoitusnurmien, joille haetaan ekojärjestelmän viherlannoitusnurmien tukea uudella kaudella, tulee täyttää uuden kauden viherlannoitusnurmien edellytykset. Eli v. 2023 on oltava vähintään neljää lajia. Tämä kannattaa huomioida jo vuonna 2022, jos haluaa ilmoittaa saman kasvuston vuonna 2023 ekojärjestelmän viherlannoitusnurmeksi.
 - CAP-suunnitelmassa: Kasvusto koostuu kyseisenä vuonna kylvetystä tai edellisenä vuonna suojakasvin kanssa kylvetystä nurmiheinäkasvien ja typensitojakasvien seoksesta. Sama kasvusto voidaan ilmoittaa viherlannoitusnurmeksi seuraavina toisena ja kolmantena vuonna. Siemenseoksessa on oltava vähintään neljää eri lajia, ja siemenseoksen painosta vähintään 20 % on oltava typensitojakasvia.
52. Saako ekojärjestelmän toimenpiteille tuen myös luomutiloille esim. viherlannoitusnurmet?
- Luonnonmukaisen tuotannon sitoumuksen tehneelle tuensaajalle ei voida maksaa ekojärjestelmän mukaista korvausta viherlannoitusnurmista. Luonnonmukaisen tuotannon korvausta ei makseta ekojärjestelmän luonnonhoitonurmien tai monimuotoisuuspeltojen alalle.
 - Muiden ekojärjestelmien tukea voidaan myöntää luomutiloille.
53. Voiko ekojärjestelmän toimenpiteitä toteuttaa kasvulohkotasolla vai pitääkö toimenpiteen (esim. monimuotoisuuspelto) kattaa koko peruslohko?
- Toimenpiteitä voi toteuttaa kasvulohkotasolla.
54. Saako korvauksen koko muokkaamattomalle kasvipeitteiselle alalle (myös 30 %:n pakolliselle alalle)?
- Tämän hetken tiedon mukaan saa.
55. Jos kylvää 2022 monimuotoisuuspellon niitty, jota tulisi säilyttää kaksi vuotta. Voiko sen ottaa 2023 muille kasville kun ohjelma vaihtuu vai jatkuuko edelleen sen vuoden. Näitä pohditaan useilla tiloilla, kun taloustilanne on tämä nyt, että mitä huonommille lohkoille tehdään 2022 vuonna.
- Voi ottaa muuhun käyttöön vuonna 2023.
56. Kerääjäkasvilla saa jatkossa perustaa seuraavan vuoden nurmen. Voiko 2022 kylvetyn kerääjäkasvin jättää 2023 vuoden nurmelle?
- Vuonna 2022 on vielä voimassa nykyiset säännöt, eli v. 2022 kerääjäkasvilla ei saa perustaa seuraavan vuoden nurmea.
57. Miten suojavyöhykesopimus pohjavesialueille?
- Suojavyöhyke voi olla jatkossakin pohjavesialueella.
58. Mitä kasveja luetaan luonnonhaittakorvauksen kesantorajoitteeseen?
- Rajoitteeseen luettaisiin edelleen kesannot. Lisäksi ekojärjestelmän luonnonhoitonurmet.
59. Turvemaiden ilmastonurmet: voiko tähän ilmoittaa vanhan nurmen? vai oliko niin, että pitää muuttaa yksivuotisesta kasvusta?
- Vastaus on työn alla.
60. Kelpaako 2022 perustettu luonnonhoitopelto vuonna 2023?
- Kelpaa, jos kasvusto täyttää ekojärjestelmän luonnonhoitonurmien vaatimukset. CAP-suunnitelmassa näin: Luonnonhoitonurmien kasvusto koostuu kyseisenä vuonna tai aiemmin kylvetyistä monivuotisista nurmikasveista. Siemenseoksen painosta enintään 20

prosenttia voi olla typensitojakasveja. Monilajiseksi kehittyneet luonnonvaraisia heiniä ja ruohovartisia kasveja sisältävät vanhat monivuotiset nurmikasvustot ovat hyväksyttäviä.

61. Siipikarjan jalkojen terveys tulee huononemaan turpeen saatavuuden ja käytön vähenemisen myötä. Otetaanko tätä mitenkään huomioon?
- Eläinten hyvinvointikorvauksessa ei ole keinoja turpeen vaihtoehtoihin, mutta EIP-ideahakuun on esitetty vaihtoehtokuivitusuhanke.
62. Onko mahdollista, että tänä vuonna voisi vedota ylivoimaiseen esteeseen, jos ei voi pitää eläimiä koko vuotta rehun hinnan tai saatavuuden vuoksi?
- Ylivoimainen este tulkitaan aina tapauskohtaisesti. Tähän saakka rehun saatavuus ei ole ollut ongelmia, toki tulevaisuudesta ei tiedä. Eläinten hyvinvointikorvauksien osalta rehun riittävyystilanteessa voisi olla vaihtoehtona myös eläinmäärän vähentäminen.
63. Onko tilojen yhteisiä valtaojituksia mahdollista tukea?
- Kuten nykyisinkin, valtaojainvestointeja on tarkoitus tukea uudessa CAP:ssa silloin kun kyse on usean tilan yhteisestä ojitusinvestoinnista. Tuettavissa hankkeissa on jatkossa otettava huomioon ilmasto- ja ympäristökestävyyden vaatimuksia.
64. Tuleeko tämän vuoden poikkeustilanteesta johtuen valvontaan jotain tarkentavaa ohjeistusta? Esimerkiksi ei tarvitsisi niin herkästi hylätä kasvustoja, joihin on käytetty kalliita tuotantopanoksi, mutta joilla on rikkakasveja.
- Mahdollisista poikkeuksista ohjeistetaan erikseen.
65. Onko jossain jo kriteereitä siihen mikä on esimerkiksi ympäristöntilaa tukeva hanke?
- Vastaus on työn alla.
66. Moma-sopimus päättyy 30.4.2022, eikä hakija halua jatkaa. Voiko toinen viljelijä vuokrata alueen ja hakea uuden 5 v sopimuksen (sopimuslohko on siis molemmille vuokralohko)?
- Kyllä voi.
67. Kevään viljelijätukikoulutuksia varten olisi hyvä saada tietoon mitä vaikutuksia tämän vuoden valinnoilla on ensi vuoden viljelypäätöksiin ja toimenpiteisiin esim. esille nousseet kerääjäkasvustot, monivuotoisuuspellot, viherlannoitusnurmetyt, turvepeltojen nurmipeitteisyydet yms. Saisitteko sellaisen listan aikaiseksi?
- Tällainen lista on työn alla.
68. Miten tulevassa ekojärjestelmässä viherlannoitusnurmissa katsotaan apilat. Katsotaanko alsikeapila ja puna-apila eri lajikkeeksi?
- Puna-apila ja alsikeapila ovat eri lajeja. Viherlannoitusnurmien seoksessa edellytetään neljää eri lajia, ks. vastaus kysymyksen 50 yhteydessä.
69. Jos 30.4.2022 päättyvän sopimuksen siirto ei ole mahdollinen uudelle laiduntajalle, koska edellinen hakija ei allekirjoita 160 siirtolomaketta, jääkö alue ilman 5-vuotista sopimusta (Selkämeren kansallispuisto, Natura)? Mihin kohti 160-lomakkeessa tulee edellisen hakijan allekirjoitus?
- Ei tarvita edellisen hakijan allekirjoitusta.
70. Voiko 30.4. päättyvän sopimuksen jakaa vuodeksi kahdelle eri henkilölle 160 lomakkeilla + vuokrasopimusten mukaan
- Kyllä voi jakaa.